

FCR YAYIN LTD.

Genel Yayın No | General Publication Number: 1571

FCR Sertifika no | Certificate Number: 46550

ISNI: 0000 0004 4657 1968

ROR ID: ror.org/00zznvq98

Fecr Yayınları

Yayın No | Publication Number: 957

Kitap Adı: Elbâni'de Metin Tenkidi -Zayıf ve Mevzû Hadisler-

Book Title: Textual Criticism in Al-Albani -Weak and Fabricated Hadiths-

ISBN: 978-625-5576-11-8

DOI: doi.org/10.70458/fcr.9786255576118

Yazar | Author: Nuran SARICI DOĞAN | orcid.org/0000-0002-7653-6296

Kurum | Institution: Ankara Üniversitesi

ROR ID: ror.org/01wntqw50

Yayın Türü | Publication Type: Kitap | Book – Monograph

Yayın Dili | Language: Türkçe | Turkish

Ebat | Dimensions: 13,5 x 21 cm

Baskı Sayısı | Edition: 1

Sayfa Sayısı | Pages: 170

Yayın Tarihi | Publication Date: Mart | March 2025

Yayın Yeri | Place of Publication: Ankara, Türkiye

Mizanpaj ve Kapak | Layout and Cover Design: FCR

Baskı ve Cilt | Printing and Binding: NY MATBAACILIK (Sertifika no: 50732)

Konu Kategorisi | Subject Categories

BIC: HRH | İslam: Kutsal metinler, yorum ve eleştiri | Islam: Sacred texts, commentary & criticism

BISAC: RELO99000 | İslam - Hadis Çalışmaları | Religion: Islam - Hadith

THEMA: QRHP | Hadis çalışmaları | Hadith studies

LC: BP135.8.C6 | Hadis - Metin tenkidi | Hadith - Criticism, Textual

Atf Bilgisi | Cite as: Doğan, Nuran Sarıcı. *Elbâni'de Metin Tenkidi -Zayıf ve Mevzû Hadisler*. Ankara: Fecr Yayınları, 2025.

© All rights reserved | FCR YAYIN LTD.

Hacı Bayram Mah. Boyacılar Sk. No: 14/1 06050

Altındağ-Ankara/TÜRKİYE • Tel: +90 (312) 310 08 60

www.fcr.com.tr • fcr@fcr.com.tr

Elbânî'de Metin Tenkidi

-Zayıf ve Mevzû Hadisler-

Nuran SARICI DOĞAN

Ankara 2025

Yazar Hakkında

Nuran SARICI DOĞAN

1992 yılında Karabük'te doğdu. Lise eğitimini Karabük Anadolu İmam-Hatip Lisesi'nde tamamladı (2010). Lisans öğrenimi sırasında Umman Sultan Qaboos Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel İslâm Bilimleri Bölümü'nde altı ay misafir öğrenci olarak bulundu (2014). Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde lisans eğitimini tamamladı (2015). Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Eğitimi Bölümünü de Çift Anadal Programı kapsamında bitirdi (2015). Aynı yıl Kastamonu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Hadis Anabilim Dalına Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı kapsamında Araştırma Görevlisi olarak atandı. Kastamonu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Hadis Anabilim Dalında “*Nâsriüddin el-Elbânî'nin Silsiletü'l-ehâdisi'd-da'ife ve'l-mevdû'a ve es-ruhâ's-seyyi'ü fî'l-ümme Adlı Eserinde Metin Tenkidi Uygulamaları*” başlıklı teziyle yüksek lisans derecesi aldı (2018). Aynı yıl Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Hadis Anabilim Dalında başladığı doktora eğitimine “*Şah Veliyyullah Dihlevî'nin Hadis ve Sünnet Anlayışı*” adlı tez çalışması ile devam etmektedir. Araştırma alanları arasında hadis ilmi, hadis tenkidi ve Hint alt kıtası hadis çalışmaları bulunan Nuran Sarıcı Doğan, Arapça, Farsça ve İngilizce bilmektedir. Evli ve bir kız çocuğu annesidir.

About the Author

Nuran SARICI DOĞAN

Nuran Sarıcı Doğan was born in 1992 in Karabük, Turkey. She completed her high school education at Karabük Anadolu Imam-Hatip High School in 2010. During her undergraduate studies, she spent six months as a visiting student at the Sultan Qaboos University, College of Education, Department of Basic Islamic Sciences, in Oman (2014). She earned her bachelor's degree from the Faculty of Theology at Marmara University in 2015 and simultaneously completed the Double Major Program in the Department of Religious Culture and Ethics Education at Marmara University's Atatürk Faculty of Education in the same year. In 2015, she was appointed as a Research Assistant in the Department of Hadith at Kastamonu University Faculty of Theology within the framework of the Academic Staff Training Program (ÖYP). She obtained her master's degree in 2018 from Kastamonu University, Institute of Social Sciences, Department of Hadith, with her thesis titled "*Textual Criticism Practices in Nâsiruddîn al-Albani's Work Silsilat al-Ahâdith al-Dâ'ifa wa al-Mawdû'a wa Atharuhâ al-Sayyi' fi al-Umma*". In the same year, she began her doctoral studies at Marmara University, Institute of Social Sciences, Department of Hadith, and is currently working on her dissertation titled "*Shah Waliullah al-Dihlawi's Conception of Hadith and Sunnah*." Her research interests include the science of hadith, textual criticism, and hadith studies in the Indian Subcontinent. Nuran Sarıcı Doğan is proficient in Arabic, Persian, and English. She is married and the mother of one daughter.

Kitap Hakkında

Elbânî'de Metin Tenkidi

-Zayıf ve Mevzû Hadisler-

Bu çalışmanın amacı, oryantalistlerin ve bazı İslam âlimlerinin ulemanın metin tenkidini ihmal ettikleri yönündeki iddialarına eleştirel bir perspektifle yaklaşarak, hadislerin tenkidi sürecinde metin tenkidine yönelik özel başlıklar açılmamakla birlikte farklı ilim dalları çerçevesinde metne dair hususların derinlemesine ele alındığını ortaya koymaktır. Bu bağlamda, Nâsîrüddin el-Elbânî'nin zayıf ve mevzu hadisleri derlediği *Silsiletü'l-ehâdis'd-da'ife ve'l-mevdû'a ve eseruhâ's-seyyi'ü f'l-ümme* isimli eseri, metin tenkidi ölçütleri açısından incelenmiştir. Çalışma; giriş, iki ana bölüm ve sonuç olmak üzere dört bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümünde “metin” ve “tenkid” kavramları ile hadis ilminde metin tenkidinin önemi kavramsal bir çerçeve içerisinde ele alınmıştır. Birinci bölümde Nâsîrüddin el-Elbânî'nin hayatı, eğitimi, hocaları, talebeleri ve eserlerine yer verilmiş, ilgili eserin genel bir tanıtımı yapılmıştır. İkinci bölümde ise metin tenkidi ölçütleri ayrıntılı bir şekilde incelenmiş, Elbânî'nin eserinde tespit ettiğimiz metin tenkidi uygulamalarından örnekler seçilmiş ve Elbânî'nin metin tenkidi yöntemleri bu hadis örnekleri üzerinden analiz edilmiştir. Sonuç bölümünde ise çalışmada ulaşılan bulgular özlü bir şekilde değerlendirilerek genel bir sonuca varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Metin; Tenkit; Metin Tenkidi; el-Elbânî; Zayıf Hadis; Mevzû Hadis; *Silsiletü'l-ehâdis'd-da'ife ve'l-mevdû'a ve eseruhâ's-seyyi'ü f'l-ümme*

About the Book

Textual Criticism in Al-Albani -Weak and Fabricated Hadiths-

The primary aim of this study is to critically examine the claims made by some Orientalists and Islamic scholars that the classical Islamic scholars (ulema) neglected the practice of text criticism. It seeks to demonstrate that, although specific chapters dedicated solely to text criticism were not established in the process of evaluating hadiths, various aspects related to the text were thoroughly examined within the framework of different disciplines. In this context, the study analyzes Muhammad Nasir al-Din al-Albânî's work, *Silsilat al-Aḥādīth al-Ḍa'īfa wa al-Mawḍū'a wa Atharuhā al-Sayyi' fī al-Umma*, which compiles weak and fabricated hadiths, using the principles of text criticism. The study consists of four main sections: an introduction, two main chapters, and a conclusion. The introduction outlines the concepts of "text" and "criticism," while also discussing the significance of text criticism in hadith studies within a conceptual framework. The first chapter provides an overview of Nasir al-Din al-Albânî's life, education, teachers, students, and works, alongside a general introduction to the aforementioned book. The second chapter delves into the principles of text criticism in detail, presenting selected examples from al-Albânî's work where text criticism methods were applied. These examples are analyzed to explore al-Albânî's methodologies in textual criticism. Finally, the conclusion summarizes the findings of the study, offering a concise evaluation of the results.

Keywords: Text; Criticism; Textual Criticism; al-Albânî; Weak Hadith; Fabricated Hadith; *Silsilat al-Aḥādīth al-Ḍa'īfa wa al-Mawḍū'a wa Atharuhā al-Sayyi' fī al-Umma*

İthaf

*Bu çalışmayı her zaman yanımda olan sevgili eşim Oğuz Doğan'a
ve aramıza katıldığı ilk andan itibaren varlığıyla yaşamımıza
anlam katan, dünyamızı her yönüyle güzelleştirip,
zenginleştiren biricik kızımız Efnan'a ithaf ediyorum.
Aynı zamanda, adalet ve insanlık onuru için mücadele eden
tüm mazlumlara, özellikle de dünyanın sessizliğine rağmen onurlu
direnişlerini sürdüren Gazze halkına armağan ediyorum.
Dualarım, tüm mazlumların hak ettikleri barışa ve
özgürlüğe kavuşmaları içindir.*

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR LİSTESİ.....	15
ÖN SÖZ	17
GİRİŞ	21

ARAŞTIRMANIN KONUSU, AMACI, KAYNAKLARI VE HADİS

İLMİNDE TENKİT MEFHÛMU.....	21
1. Araştırmanın Konusu.....	21
2. Araştırmanın Amacı	22
3. Araştırmanın Yöntemi ve Kaynakları	22
4. Hadis İlminde Tenkit Mefhûmu	25
4.1. İsnad Tenkidi	25
4.2. Metin Tenkidi	26
4.2.1. Metin	26
4.2.2. Tenkid	28
4.3. Hadis İlminde Metin Tenkidi	31

BİRİNCİ BÖLÜM

NÂSİRÜDDİN EL-ELBÂNÎ'NİN HAYATI VE

SİLSİLETÜ'L-EHÂDİS'D-DA'İFE VE'L-MEVDÛ'A

<i>ESERUHÂ'S-SEYYİ'Ü FÎ'L-ÜMME İSİMLİ ESERİ</i>	43
1. Nâsirüddin el-Elbânî'nin Hayatı	43
1.1. İsmi, Nesebi, Lakabı, Künyesi	43
1.2. Doğumu, Yetiştirilmesi ve Temel Eğitimi	43
1.3. Hadis İlmine Girişi.....	45
1.4. Okuttuğu Dersler	46
1.5. Hocaları	48
1.6. Talebeleri.....	48
1.7. Eserleri.....	48
1.8. Nâsirüddin el-Elbânî'ye İlim Dünyasından İtirazlar ve Cevaplar	53
1.9. Vefatı	57
2. Silsiletü'l-Ehâdîsî'd-Da'ife Ve'l-Mevdû'a ve Eseruhâ's-Seyyi'ü Fî'l-Ümme İsimli Eseri	58

2.1. Eserin Tanıtımı	58
2.2. Eserin Kaynakları.....	68

İKİNCİ BÖLÜM

NÂSİRÜDDİN EL-ELBÂNÎ'NİN *SİLSİLETÜ'L-EHÂDÎS'İD-DA'İFE*

VE'L- MEVDÛ'A VE ESERUHÂ'S-SEYYİ'Ü Fİ'L-ÜMME İSİMLİ

ESERİNDE KULLANDIĞI METİN TENKİDİ ÖLÇÜTLERİ

1. Kur'ân'a Arz	75
1.1. Dünya Ehline Ahiretin, Ahiret Ehline Dünyanın Haram Oluşuna Dair Hadis.....	83
1.1.1. Elbânî'nin Tenkidi	84
1.2. Cebrâil (a.s)'in Hz. Peygamber'e Cehennemi Anlattığı Rivayet....	87
1.2.1. Elbânî'nin Tenkidi	89
1.3. Ashâbım Yıldızlar Gibidir Hadisi	91
1.3.1. Elbânî'nin Tenkidi	92
2. Sünnete Arz	95
2.1. İmam Minbere Çıktığında Namaz Kılmanın ve Konuşmanın Yasaklandığı Hadis.....	99
2.1.1. Elbânî'nin Tenkidi	100
2.2. Peygamberlere Kabirlerinde Ruhların Geri Verileceğini İfade Eden Hadis.....	103
2.2.1. Elbânî'nin Tenkidi	104
2.3. Salih Evladın Ömrün Uzamasına Vesile Olduğunu İfade Eden Hadis.....	106
2.3.1. Elbânî'nin Tenkidi	107
3. Dinin Genel Esaslarına Arz.....	111
3.1. Güzel Yüzlülerin ve Kara Gözlü Kişilerin Azap Görmeyeceğini İfade Eden Hadis	112
3.1.1. Elbânî'nin Tenkidi	112
3.2. Zina Yoluyla Doğan Çocukların Kıyamet Günü Maymun ve Domuz Olarak Haşredileceğine Dair Hadis.....	113
3.2.1. Elbânî'nin Tenkidi	114
3.3. Sudanlıları Zemmeden Hadis	114
3.3.1. Elbânî'nin Tenkidi	115
4. İcmaya Arz	116
4.1. "Tek Kişinin Görüşüyle Hüküm Vermeyin" Hadisi	117
4.1.1. Elbânî'nin Tenkidi	119

4.2. Namazda Elleri Kaldırmayla İlgili Hadis.....	120
4.2.1. Elbânî'nin Tenkidi	121
5. Tarihe Arz	123
5.1. Resûlullah (s.a.v), Ebû Bekir (r.a) ve Ömer'in (r.a) Hilâfetinin İlk Yıllarında Cima Olmaksızın Hanımı Üç Kere Boşamanın Bir Boşama Sayıldığını İfade Eden Hadis.....	125
5.1.1. Elbânî'nin Tenkidi	126
5.2. İslamın İtibarının Araplar İtibarına Bağlı Olduğunu İfade Eden Hadis.....	128
5.2.1. Elbânî'nin Tenkidi	129
5.3. Nasılsanız Öyle Yönetilirsiniz Hadisi	132
5.3.1. Elbânî'nin Tenkidi	132
6. Akla Arz	134
6.1. Kıldığı Namazın Kendisini Kötülüklerden Korumayan Kimse Hakkında Vârid Olan Hadis	135
6.1.1. Elbânî'nin Tenkidi	136
6.2. "Kalkın Hepiniz Abdest Alın" Hadisi	138
6.2.1. Elbânî'nin Tenkidi	139
7. Lafız Mana Hataları (Rekâket) Sebebiyle Arz.....	141
7.1. Hz. Meryem'in Kansız Et Yemek İstedğini İfade Eden Hadis	142
7.1.1. Elbânî'nin Tenkidi	143
7.2 "Müezzin Allah'ın Direğidir; İmam İse Nûrudur" Hadisi.....	144
7.2.1. Elbânî'nin Tenkidi	144
8. Bilimsel Bilgiye Arz.....	145
8.1. Güneş İçin Görevlendirilen Melekler Hadisi	147
8.1.1. Elbânî'nin Tenkidi	147
8.2. Resûl'ün Medine'ye Geldiğinde Kadınların ve Çocukların Söylediği Talea'l-Bedru Şiiri Hakkındaki Hadis	149
8.2.1. Elbânî'nin Tenkidi	149
8.3. Medine'nin Tozunun Şifa Olduğunu İfade Eden Hadis	150
8.3.1. Elbânî'nin Tenkidi	151
SONUÇ	153
KAYNAKÇA	159
DİZİN	167

KISALTMALAR LİSTESİ

- a.g.e. : adı geçen eser
a.g.m. : adı geçen makale
a.g.t. : adı geçen tebliğ
a.s. : aleyhisselâm
a.y. : aynı yer
b. : İbn
bkz. : bakınız
b.y. : basım yeri yok
c. : cilt
c.c. : celle celâlühû
trc. : tercüme eden
h. : hicrî
haz. : hazırlayan
İFAV : Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları
nşr. : neşreden
r.a. : radiyallahu anhü
s.a.v. : Sallallâhü aleyhi ve sellem
sy. : sayı
ö. : ölüm tarihi
TDV : Türkiye Diyânet Vakfı
thk. : Tahkik eden/muhakkik
ts. : tarihsiz
vb. : ve benzerleri
vd. : ve diğerleri
Yay. : Yayınları
y.y. : Yayıncı yok